TREĆA ALTERNATIVA NUDI NAJOPTIMALNIJE RJEŠENJE

AKO VAM U OVOJ REČENICI NIŠTA NIJE ČUDNO ONDA SVAKAKO PROČITAJTE OVAJ TEKST!

Hrvatski jezik ima definirana pravila i tada se on zove standardni književni jezik. Budući da postoji mnogo pojava u hrvatskom jeziku koje izazivaju dileme, u narednim ćemo brojevima objaviti one koje se pojavljuju najčešće, te objasniti koji je izbor pravilan (ili pravilniji).

VAŽNOST JEZIČNIH NORMI

Na našem planetu postoji između pet i šest tisuća jezika. Točan je broj nemoguće odrediti, prvenstveno zato jer ne postoji usuglašen sustav razlikovanja jezika, tj. njihovog prebrojavanja. Najrasprostranjenijih 40 jezika govori otprilike dvije trećine stanovnika Zemlje, a 0,2 posto stanovnika govori 3,5 tisuće različitih jezika. Danas postoji oko 400 živih jezika za koje se smatra da će izumrijeti, a razvojem komunikacije broj živih jezika se smanjuje brzinom od jednog jezika u dva tjedna. Gotovo polovica živih jezika koji danas postoje će se prestati upotrebljavati već polovicom ovog stoljeća.

Kako bi se jezik održao na životu, osim izvornih govornika, potrebne su usuglašene norme koje definiraju pravila u jeziku. Upravo to je ono što se zove pravopis i gramatika. Hrvatski jezik ima dovoljno izvornih govornika, ali i dogovorene norme, što znači da je vjerojatnost njegovog izumiranja vrlo mala.

RAČUNALO POMAŽE, ALI NEDOVOLJNO

Mnogo se ljudi, kada koristi neki program za obradu teksta, pouzdaje u 'Provjeru pravopisa i gramatike' ili jednostavno pritisne tipku F7 na tipkovnici. Nakon toga smatraju da je tekst točan, da su sve riječi napisane pravilno, a nepravilnosti obilježene. Nažalost, u verziji za hrvatski jezik 'Provjere pravopisa i gramatike' kontroliraju se samo pojedine riječi. U slučaju nekih drugih jezika, npr. ruski, provjeravaju se padeži (morfologija), konstrukcija rečenice i zarezi (sintaksa), ali i to, odgovara li po smislu jedna riječ drugoj (stilistika). Ako je riječ nepravilno napisana, tada će biti podcrtana crvenom bojom (npr. svjet umjesto svijet) te korisnik jednostavno može vidjeti i promijeniti riječ. No, postoji mnogo slučajeva kada riječ neće biti podcrtana, a bit će ili nepravilnog oblika ili neprimjereno upotrijebljena. U slučaju koji je naveden u naslovu - *treća alternativa nudi najoptimalnije rješenje* – podcrtana je riječ *najoptimalnije*, budući da ta riječ ne znači ništa (lat. *optimus* – najbolji; te *najoptimalniji* u slobodnom prijevodu možemo prevesti kao naj-najbolji, što je besmislica), ali nije podcrtan skup riječi *treća alternativa*, budući da su obje riječi napisane pravilno. No, *treća alternativa* je značenjski potpuno netočna, jer alternativa označava izbor između dviju mogućnosti. Alternativa ne može biti niti prva, niti druga, niti šesnaesta niti stota, jednostavno postoji mogućnost i alternativa te mogućnosti (ima struje/nema struje).

Za sve ovakve i slične dileme u narednim ćemo brojevima objaviti neke od najčešćih pogrešaka koje se pojavljuju u svakodnevnoj upotrebi.

PIŠE: *Tanja Car*
FOTO: *Stanislav Marušić*